

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

04-08-10s

СИЛАБУС SYLLABUS	Традиції і новаторство в дослідженнях архітектурних об'єктів Traditions and innovation in the research of architectural objects	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK 8	
Освітній рівень Level of Education	Освітньо-науковий (третій) доктор філософії (PhD) Educational and scientific (third) (PhD)	
Галузь знань Field of Knowledge	19	Архітектура та будівництво Architecture and Building Construction
Спеціальність Field of Study	191	Архітектура та містобудування Architecture and Urban Planning
Освітня програма Degree Programme	Архітектура та містобудування Architecture and Urban Planning	

Рівне – 2025

Силабус навчальної дисципліни «Традиції і новаторство в дослідженнях архітектурних об'єктів» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Архітектура та містобудування», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Рівне. НУВГП, 2025. 12 ст.

ОНП на сайті університету: <https://nuwm.edu.ua/nni-ba/kaf-asd/dokumenty>

Розробники силабусу:

Ричков П.А., доктор архітектури, професор, професор кафедри архітектури та середовищного дизайну;

Смолінська О.Е., кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури та середовищного дизайну

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 9 від «24» лютого 2025 року

Завідувач кафедри: Михайлишин О.Л., д.арх., доцент.

Керівник (гарант) ОП: Михайлишин О.Л., д.арх., доцент.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБА
Протокол № 6 від «18» березня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Макаренко Р.М., к.т.н., проф.

Попередня версія силабусу –

© НУВГП, 2025.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Освітня програма	Архітектура та містобудування
Спеціальність	191 «Архітектура та містобудування»
Рік навчання, семестр	2 (3 семестр)
Кількість кредитів	4 кредити ECTS
Лекції:	22 годин
Практичні заняття:	18 годин
Самостійна робота:	80 годин
Курсова робота:	немає
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
	ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ

	<i>Ричков Петро Анатолійович, професор, доктор архітектури, професор кафедри архітектури та середовищного дизайну</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php Ричков_Петро_Анатолійович
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-4559-6111
Як комунікувати	p.a.rychkov@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
	<i>Смолінська Ольга Едвардівна, к.арх, доцентка кафедри архітектури та середовищного дизайну</i>
Вікіситет	<i>Смолінська Ольга Едвардівна – Wikicument (nuwm.edu.ua)</i>
ORCID	https://orcid.org/ 0009-0002-1089-7985
Як комунікувати	o.e.smolinska@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
<p>Мета вивчення освітнього компоненту полягає у формуванні аналітичного та критичного ставлення до основних історико-теоретичних засад архітектурної творчості в рамках сучасної архітектурної парадигми.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення здобувачів з об'єктом, предметом дисципліни та її понятійно-термінологічним апаратом; - вивчення основних історичних та теоретичних засад в світовій та вітчизняній архітектурі; - ознайомлення здобувачів зі змістом і особливостями ідейних та творчих позицій провідних майстрів історичної та сучасної архітектури; - набуття теоретичних знань з питань формування методології досліджень, вибору методики та її застосування при дослідженні архітектурних об'єктів. 	
Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle	

Компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК01. Здатність виконувати теоретико-методологічні прикладні і експериментальні наукові дослідження, які створюють нові знання у сфері архітектури та містобудування, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів, і результати яких можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з архітектури та будівництва і суміжних галузей.

СК04. Здатність прогнозувати розвиток архітектурної діяльності, процесів і явищ, ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері архітектури та містобудування, дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН04. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження у сфері архітектури та містобудування та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН05. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу та експериментальних досліджень, комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми архітектури та містобудування з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

РН08. Глибоко розуміти загальні принципи та методи архітектури та містобудування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері архітектури та містобудування та у викладацькій практиці.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекції – 22 год. Практичні – 18 год. Самостійна робота – 80 год.

Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні задачі
Засоби навчання	Мультимедійне обладнання, комп'ютерна техніка для опрацювання практичних робіт, пошук та аналіз інформації в мережі Інтернет
ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
Кількість годин, результати навчання	Зміст тем
Змістовий модуль 1. Історичні парадигми архітектури як мистецтва формотворення.	
Тема 1. Основні поняття та підходи теорії архітектури.	
Лекцій – 2 год. Практ. – 1 год. Сам. роб. – 6 год. РН04, РН05, РН07, РН08.	Вступ. Мета і основні завдання курсу. Понятійно-термінологічний апарат теорії архітектури. Предмет, метод та специфіка теорії архітектурних досліджень. Функції та типологія архітектурних теорій.
Тема 2. Історичні парадигми розвитку архітектурних традицій від найдавніших часів до Середньовіччя.	
Лекцій – 2 год. Практ. – 1 год. Сам. роб. – 6 год. РН04, РН05, РН07, РН08.	Трактат Вітрувія «Десять книг про архітектуру». Теорія готичної архітектури та філософія творчості. Професійні цехи.
Тема 3. Теоретичні основи дослідження архітектурних об'єктів доби Відродження.	
Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 6 год. РН04, РН05, РН07, РН08.	Архітектурні трактати доби Відродження. Історико-теоретичні праці Дж. Серліо, Дж. Вазарі. Д. Віньола та його «Правило п'яти ордерів архітектури». Палладіо і палладіонізм: вплив на розвиток світової архітектури за межами Італії.
Тема 4. Теорія архітектурного формотворення доби бароко і класицизму.	
Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 8 год. РН04, РН05, РН07, РН08.	Теоретичний спадок доби бароко. Теоретичні концепції доби класицизму. Класицистичні тенденції в творчості К. Райнальді. Місцеві школи. Теоретичні праці Вінкельмана та Міліція. Зв'язок архітектурних традицій з новою філософією Просвітництва.
Тема 5. Романтичний історизм та розвиток нових архітектурних і містобудівних концепцій у кінці ХІХ ст.	

<p>Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 8 год.</p> <p>PH04, PH05, PH07, PH08.</p>	<p>Архітектурний історизм і його теоретичне підґрунтя. Розвиток теорій реставрації: праці Е. Віолле-ле-Дюка та Дж. Раскіна. Рух мистецтв і ремесел. Османська реконструкція Парижа як основа формування нової парадигми в містобудуванні. Містобудівні концепції XIX ст.: Камілло Зітте, Готфрід Земпер.</p>
<p>Змістовий модуль 2. Розвиток сучасних теоретичних концепцій архітектурного формотворення.</p>	
<p>Тема 6. Теоретичні основи архітектури на зламі століть в Європі.</p>	
<p>Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 8 год.</p> <p>PH04, PH05, PH07, PH08.</p>	<p>Петер Беренс та Веркбунд. Футуризм А. Сант-Еліа. Містобудівні концепції Е. Говарда (місто-сад) та Т. Гарньє (промислове місто).</p>
<p>Тема 7. Формування теоретичних основ модернізму в США.</p>	
<p>Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 8 год.</p> <p>PH04, PH05, PH07, PH08.</p>	<p>Зародження модернізму. Функціоналізм в працях Л. Саллівена. Концепція органічної архітектури Ф.Л. Райта. Архітектура та просторовий розвиток американських міст.</p>
<p>Тема 8. Теоретичні концепції архітектури та містобудування у міжвоєнний період.</p>	
<p>Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 8 год.</p> <p>PH04, PH05, PH07, PH08.</p>	<p>Група «Де Стилль». Баугауз: новаторські концепції. Теоретичні постулати Ле Корбюзьє. Конгреси CIAM. Афінська хартія. Доба радянського авангарду. Новаторство та неокласицизм. Теоретичні підвалини архітектури тоталітарних режимів в Європі.</p>
<p>Тема 9. Концепції інтернаціоналізації та регіоналізації архітектури (50-70-ті рр. XX ст.).</p>	
<p>Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 8 год.</p> <p>PH04, PH05, PH07, PH08.</p>	<p>Архітектурні концепції США повоєнних років: Чарльз і Рей Імз, Л. Міс ван дер Рое. Розвиток ідей Баугаузу. Повоєнний Корбюзьє. Бруталізм П. та А. Смітсонів. Теоретичні праці Ф. Джонсона та Л. Кана. Криза модернізму і пошуки альтернатив. Архітектурні утопії 1960-х. Регіоналізація архітектури в творчості А. Аалто, О. Німеєра, К. Танге та ін. Критичний регіоналізм. Теоретичні праці К. Александера, К. Фремптона, Р. Вентурі та ін.</p>
<p>Тема 10. Теоретичні засади постмодернізму в архітектурі та містобудуванні останньої третини XX ст. – початку XXI.</p>	

<p>Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 6 год.</p> <p>RH04, RH05, RH07, RH08.</p>	<p>Теоретичні та ідейні підвалини постмодернізму. Сучасні постмодерністичні та неомодерністичні течії архітектури. Праці Дж. Джекобс та К. Лінча та ін. Концепція нелінійної архітектури. Новий урбанізм та його різновиди. Педестріанізм. Копенгагенізація. Праці Й. Гела, Дж. Спека, Ж. Лернера та ін. Метамодернізм. Сустейнізм.</p>
<p>Тема 11. Новітня практика архітектурного формотворення 1-ої чверті XXI ст.</p>	
<p>Лекцій – 2 год. Практ. – 2 год. Сам. роб. – 8 год.</p> <p>RH04, RH05, RH07, RH08.</p>	<p>Новаторські принципи еко-тек та органі-тек архітектури. Віртуальна архітектура. Фрактальна архітектура. Розвиток парадигми дигітальної (цифрової) архітектури. Концепція параметризму архітектурних об'єктів.</p>
<p>Форми та методи навчання</p>	
<p>Проведення лекційних занять передбачає демонстрацію мультимедійних презентацій, виклад теоретичного матеріалу та перегляд відео-роликів за темою заняття. Частина лекційного заняття відводиться на діалогові технології, розгляд та аналіз можливих практичних ситуацій у вигляді кейс-методики та навчальну дискусію. Практичні заняття передбачають виконання завдань за індивідуальними вихідними даними. У контексті практичних робіт здобувачами ВО застосовуються пошукові інтернет-ресурси, архівні розвідки, натурні обстеження, фото- та відеоматеріали. Здобувачі мають можливість публічного виступу із презентацією теоретичного матеріалу. Здобувачі ВО мають доступ до всіх навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем курсу на платформі Moodle та цифрового репозиторію НУВГП.</p> <p>Для досягнення програмних результатів навчання використовуються наступні методи навчання: ілюстративний метод, індуктивний метод, проблемно-пошуковий метод, дослідницький метод, метод полемічного навчання. Здобувачі ВО отримують необхідні консультації для демонстрації знань та вмінь на наукових конференціях, круглих столах, у публікаціях, аудиторних дискусіях, написанні дисертаційного дослідження.</p>	
<p>Інструменти, обладнання, програмне забезпечення</p>	
<p>- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук; - програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет; система дистанційного навчання Moodle.</p>	

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати та захистити практичні роботи. В результаті можна отримати таку максимальну кількість балів:

- 60 балів – за вчасне виконання і захист практичних робіт та інших поточних завдань (самостійна робота), що становить поточну складову оцінки;
 - 40 балів – екзамен. Підсумковий контроль носить комбінований характер і включає письмову та усну складову.
- Разом – 100 балів.

Поточний контроль та самостійна робота											Екзамен
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	
6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	
Всього за змістові модулі – 60 балів											40 балів
Разом 100 балів											

Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НУВГП: Положення «Про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/25806/>; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Вечерський В. Курс історії архітектури. – К.: Вид-во Інституту проблем сучасного мистецтва, 2006. – 300 с.
2. Енциклопедія постмодернізму / За ред. І. Е. Вінквіста, В. Е. Гейлора. К.: Основи, 2003. 503 с.
3. Криворучко О. Ю. Сучасна архітектура. Термінологічний словник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2008. 136 с.
4. Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика. Посібник для студентів. К.: Спалах, 1998. 208 с.
5. Черкес Б.С., Лінда С.М. Архітектура сучасності: остання третина ХХ – початок ХХІ століть: навч. посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. 384 с.
6. Philip Jodidio. 100 Contemporary Architects: 2 vol. (Taschen 25th Anniversary Series). Taschen, 2013. 848 p.
7. Programs and manifestoes of 20th-century architecture / Ed. by U. Conrads. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 1971. 192 p.
8. Theories and manifestoes of contemporary architecture/ Ed. by Ch. Jencks and K. Kampf. Academy Editions by John Wiley & Sons, 1997. 312 p.

Допоміжна

1. Дженкс Ч. Язык архитектуры постмодернизма / Пер. с англ. – М.: Стройиздат, 1985. – 135 с.
2. Архітектурний самвидав. Теорія сучасної архітектури / URL: <http://arch-vydav.blogspot.com/>
3. Architectural Theory. From the Renaissance to the Present. – Koln u.a.: Taschen, 2006. – 576 s.
4. Constructing a New Agenda. Architectural Theory 1993-2009. Ed. by K. Krista Sykes. – New York: Princeton Architectural Press, 2010. - 512 p.
5. Jencks Ch. Critical Modernism. Where is postmodernism going? – London: Wiley Academy, 2007. – 240 p.
6. Jencks Ch. The New Paradigm in Architecture. The Language of Post-Modernism. – New Haven and London: Yale University Press, 2002. – 280 p.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. «Велика українська енциклопедія» <https://vue.gov.ua/>
Категорія:Архітектура
2. Хмарочос. Незалежне медіа про важливе у великих містах
<https://hmarochos.kiev.ua>
3. Освітня платформа CANactions. <https://ukr.canactions.com>
4. ArchDaily | Broadcasting Architecture Worldwide.
<https://www.archdaily.com>
5. Architizer <https://architizer.com>
6. World Architecture Community <https://worldarchitecture.org/>

Поєднання навчання та досліджень

У процесі навчання здобувачі мають можливість долучитись до реалізації наукових досліджень, зокрема за темою «Дослідження проблем історії, теорії і практики архітектури та містобудування Правобережної України», яка зареєстрована в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації (державний реєстраційний номер 0121U111218). Передбачено можливість участі здобувачів у роботі наукових конференцій та публікації статей за результатами досліджень.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички.
2. Здатність продукувати нові ідеї.
3. Комплексне вирішення проблеми.
4. Критичне мислення.
5. Навички усного спілкування.
6. Формування власної думки та прийняття рішень.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості та реалізація повторного вивчення дисципліни здійснюються згідно з «Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Процедура перездачі модулів здійснюється згідно з: <https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>
Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни публікуються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE.

Неформальна та інформальна освіта

Можливим є визнання (перезарахування) результатів навчання здобувачів освіти, що набуті за рахунок неформальної та інформальної освіти згідно з відповідним положенням: <https://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Здобувачі можуть самостійно проходити онлайн-курси на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. Знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мають мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної освітньої компоненти та бути перевірені в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Необхідна інформація стосовно академічної доброчесності, зокрема щодо питань плагіату, кодексу честі здобувачів, поведінки в аудиторії тощо наведена у відповідних документах на сторінці Академічна доброчесність сайту НУВГП: <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnist>.

Не допускається списування при виконанні поточних завдань, а також під час проведення поточного та підсумкового контролів знань – модулів, заліку. У випадку виявлення факту списування, до здобувачів будуть застосовані санкції у вигляді зниження підсумкової оцінки або ж позбавлення права подальшого виконання завдання.

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>.

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/vyo>.

Вимоги до відвідування

Здобувачам вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За пропущенні без поважної причини лекційні і практичні заняття знімаються бали (відповідно до шкали оцінювання). Пропущений лекційний матеріал опрацьовується самостійно з використанням матеріалів, що наведені на сторінці дисципліни на платформі MOODLE. Здобувачі можуть використовувати на заняттях мобільні телефони та ноутбуки, але виключно для навчальних цілей.

Автор
Доцент

Ольга СМОЛІНСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №854
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100